

В. Чиж
В. Гавриленко

ОБЛІКОВИЙ ІНСТРУМЕНТАРИЙ ВІДОБРАЖЕННЯ ІНФЛЯЦІЇ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ

У статті доведено необхідність здійснення коригування на інфляцію не тільки показників фінансової звітності при наявності обов'язкових умов, а й регулярного відображення її впливу на величину активів, капіталу і зобов'язань підприємства у поточному управлінському обліку. Надано характеристики впливу інфляції на статті фінансової звітності. Встановлено інфляційні ефекти в антикризовому управлінні та визначено параметри, що має відстежувати облікова система. Запропоновано аналітичні рахунки управлінського обліку для відображення впливу інфляції для розмежування операційних та інфляційних результатів діяльності підприємства.

Ключові слова: інфляція, коригування, інструментарій, фінансовий облік, управлінський облік, антикризове управління.

Постановка проблеми. Інфляція притаманна економічній реальності сьогодення, вона стала чинником, який необхідно враховувати при прийнятті управлінських рішень. Незалежно від причин виникнення інфляції, її високий рівень свідчить про кризову ситуацію. Підприємство продовжує свою діяльність і в кризових умовах. Метою бухгалтерського обліку, яка зафіксована в законі «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», є надання користувачам для прийняття рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансове становище, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства. Інфляція суттєво впливає на достовірність цієї інформації. Відсутність обліку інфляції веде до значних викривлень даних про майновий стан підприємства та результати його діяльності, робить неможливим порівняння показників за різні періоди часу, ускладнює проведення аналізу інвестиційної привабливості, деформує структуру капіталу, зменшує обігові кошти, що, у найгіршому випадку, веде до неспроможності подальшої роботи. Тому система обліково-інформаційного забезпечення прийняття управлінських антикризових рішень має відстежувати вплив інфляції на показники сталого розвитку підприємства. Процедури коригування впливу інфляції на показники фінансового звіту регламентовано як Міжнародним стандартом фінансової звітності 29 «Фінансова звітність в умовах гіперінфляції», так і національним Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 22 «Вплив інфляції». З цього боку проблему можна вважати вирішеною, за винятком додаткових роз'яснень щодо практичного використання затверджених алгоритмів коригування. Проте поточний облік інфляції для забезпечення інформаційних потреб антикризового управління залишається малодослідженою ділянкою у ланцюзі облікових проблем, що обумовлює актуальність та значущість досліджень у цьому напрямі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Інфляція як економічне явище досить повно висвітлена в наукових працях. Найбільш відомими дослідниками природи інфляції є Дж. М. Кейнс, Дж. Р. Хикс, І. Фішер, М. Фрідман та ін. Теорія інфляції нерозривно пов'язана з теорією грошей, і саме з цих позицій її розглянуто у працях І. О. Бланка, Г. Ф. Кнаппа, Л. А. Лунца, Р. Саватьє та ін. Найбільше досліджень проведено у сфері відображення інфляції у фінансовій звітності. Стосовно зарубіжної фінансової звітності це праці М. Ф. Ван Бреда, Т. Лімперга, Е. С. Хендриксена, І. Ф. Шера, Е. Шмаленбаха, Ф. Шмидта, Р. Чамберса, Е. Едвардса, О. Бобришева, І. Єлісеєвої, В. В. Ковальова, В. Палія, Я. Соколова та багатьох інших. Суттєвий внесок у розробку проблем відображення в обліку інфляції зробили вітчизняні вчені. Проблеми методичного забезпечення інфляції у бухгалтерському обліку досить повно висвітлені у працях Н. А. Остап'юк [1]. Цим же автором докладно систематизовано основні тенденції щодо розгляду відображення інфляційного впливу в бухгалтерському обліку та ступінь висвітлення проблемних питань цього напрямку за період 1992 – 2008 рр. [2]. Помітною працею з відображення особливостей складання фінансової звітності в умовах гіперінфляції за національними і міжнародними стандартами є робота І. М. Труніної [3]. Віддаючи належне попереднім дослідженням, необхідно відзначити, що пошук підходів, які б дозволили надійно й достовірно відображати наслідки інфляції в обліку, не завершений.

Інфляція є зовнішнім фактором нестабільності, зумовлює кризові явища і потребує уваги управлінського персоналу щодо нівелювання негативних їх наслідків. У той же час вона не відображається в управлінському обліку, не є його об'єктом за відсутності розроблених методичних процедур обліково-аналітичного забезпечення антикризового управління. Забезпечити стійке функціонування підприємства в умовах макроекономічної нестабільності неможливо без зміни облікової методології та пристосування її до кризових умов.

Виклад основного матеріалу дослідження. Під інфляцією розуміють процес зростання споживчих цін на продовольчі, непродовольчі товари, послуги, які купує населення для невиробничого споживання. Засновник монетаризму М. Фрідман назвав інфляцію податком, що може вводитися без прийняття закону [4].

Показник інфляції належить до макроекономічних показників першого рівня, який поряд з показниками валового внутрішнього продукту, облікової процентної ставки, рівня безробіття, основних показників платіжного балансу дозволяє інвестору зробити попередні висновки про економічний розвиток певної території. Індекс споживчих цін визначає і оприлюднює Держкомстат України (табл. 1).

Таблиця 1

Індекси споживчих цін в Україні за 2011–2017 роки (% до попереднього місяця)

Місяць	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Січень	101,0	100,2	100,2	100,2	103,1	100,9	101,1
Лютий	100,9	100,2	99,9	100,6	105,3	99,6	101,0
Березень	101,4	100,3	100,0	102,2	110,8	101,0	101,8
Квітень	101,3	100,0	100,0	103,3	114,0	103,5	100,9
Травень	100,8	99,7	100,1	103,8	102,2	100,1	101,3
Червень	100,4	99,7	100,0	101,0	100,4	99,8	101,6
Липень	98,7	99,8	99,9	100,4	99,0	99,9	100,2
Серпень	99,6	99,7	99,3	100,8	99,2	99,7	99,9
Вересень	100,1	100,1	100,0	102,9	102,3	101,8	102,0
Жовтень	100,0	100,0	100,4	102,4	98,7	102,8	101,2
Листопад	100,1	99,9	100,2	101,9	102,0	101,8	
Грудень	100,2	100,2	100,5	103,0	100,7	100,9	
За рік	104,6	99,8	100,5	124,9	143,3	112,4	111,5

Дані Держкомстату України [5]

Як видно з наведеної таблиці, інфляція стала постійно присутнім фактором, який потрібно враховувати при прийнятті управлінських рішень, особливо антикризових. Інфляція ускладнює прийняття управлінських рішень. Вплив інфляції на показники поточного обліку та фінансової звітності є настільки суттєвим, що змусив відмовитися від одного з основних принципів обліку щодо історичної (фактичної) собівартості як пріоритетної оцінки активів підприємства, виходячи з витрат на їх виробництво та придбання, про що свідчать внесені зміни до закону «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 5.10.2017 р.

Існують два класичні способи обліку інфляції. Це фінансова концепція підтримки капіталу та фізична концепція підтримки капіталу. Різниця між ними полягає в тому, що перша передбачає визнання прибутку після підтримки загальної купівельної спроможності капіталу, а друга – після підтримки виробничої потужності підприємства. Згідно з концепцією фінансової підтримки капіталу капітал зберігається, якщо його величина дорівнює величині, яку зафіксовано в одиницях купівельної здатності на початок періоду. Підтримка фінансового капіталу може бути вимірюваною в одиницях постійної купівельної спроможності, що передбачає коригування фінансової звітності з використанням індексу споживчих цін. Концепція фізичної підтримки капіталу стверджує, що капітал зберігається, якщо підприємство підтримує рівень виробничого потенціалу, а прибуток являє собою збільшення виробничих потужностей за звітний період. Як базу вимірювання використовують поточні витрати на заміну активу.

При коригуванні фінансових звітів на вплив інфляції у міжнародному та національному облікових стандартах закріплено фінансову концепцію. З метою забезпечення єдиних правил ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності підприємствами, які повинні відповідно до законодавства оприлюднювати річну фінансову звітність у частині перерахунку показників фінансової звітності на вплив інфляції, ураховуючи положення міжнародних стандартів фінансової звітності, Міністерством фінансів України видано наказ від 17.02.2017 № 241 «Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства фінансів України з питань бухгалтерського обліку». Зокрема, цим наказом внесено зміни до П(С)БО 22, якими передбачається встановлення сукупності специфічних кількісних та якісних характеристик економічного середовища країни, притаманних гіперінфляційній економіці, за наявності яких показники річної фінансової звітності підлягають перерахунку із застосуванням коефіцієнта коригування. Так, показники річної фінансової звітності підприємства підлягають коригуванню із застосуванням коефіцієнта коригування у разі наявності в економічному середовищі, зокрема, таких специфічних факторів:

переважна більшість населення зберігає свої заощадження у формі немонетарних активів або у відносно стабільній іноземній валюті;

продаж та придбання активів на умовах відстрочення платежу здійснюються за цінами, які компенсують очікувану втрату купівельної спроможності грошей протягом періоду відстрочення платежу;

відсоткові ставки, заробітна плата та ціни індексуються згідно з індексом цін;

досягнення значення кумулятивного приросту інфляції 100 і більше відсотків [6].

Тобто коригування показників фінансової звітності здійснюється не завжди, а тільки за наявності означених умов. Використання цього підходу викликає певні проблеми, а саме: неможливість контролювати поділ статей звітності на монетарні та немонетарні; складність визначення загального індексу цін, що враховував би всі ціни в економіці; відсутність даних про строки придбання немонетарних активів; неможливість відшкодувати вартість основних засобів навіть після коригування; невизначеність інтерпретації отриманих результатів та аналізу нерозподіленого прибутку.

Як зовнішній чинник виникнення кризи інфляція підлягає постійному відстеженню в антикризовому управлінні. Антикризове управління підприємством – це постійно діючий процес моніторингу внутрішнього та зовнішнього середовища, діагностика стану суб'єкта підприємницької діяльності, розробка управлінських рішень щодо сталого їх розвитку, які ґрунтуються на достовірних даних обліку та звітності, й контроль виконання прийнятих рішень. Для забезпечення інформаційних потреб антикризового управління перерахунок звітності в управлінському обліку доцільно здійснювати, не очікуючи гіперінфляцію. Для оцінювання своїх реальних результатів і фінансового стану підприємство може навіть при інфляції, що не відповідає гіперінфляції по П(С)БО, складати управлінську звітність, користуючись правилами П(С)БО 22. Для цілей управлінського обліку також є виправданим використання концепції фізичного збереження капіталу. Її використання є виправданим, якщо підприємство прагне до точного аналізу свого фінансового стану і результатів діяльності в умовах, коли індекс інфляції не відповідає гіперінфляції, а для конкретного підприємства цінова ситуація вже може бути гіперінфляційною.

Негативний вплив інфляції, з точки зору прийняття управлінських рішень, полягає у недостовірності облікових даних. Бухгалтерський облік як засіб інформаційного забезпечення управління підприємства здійснює реєстрацію руху вартості, яка виражена у грошових одиницях. Тому навіть звітність, що складена з виконанням нормативних вимог, може бути викривленою під впливом інфляції. Реальна вартість активів під впливом інфляції змінюється, що ускладнює зіставлення фактів господарської діяльності у часі, і зумовлює необхідність відображення її впливу в обліково-аналітичній системі підприємства.

Під впливом інфляції облікові об'єкти втрачають свою вартість з різною швидкістю, тобто інфляція по-різному впливає на статті у бухгалтерському балансі. Швидке зростання ціни на сировину, порівняно з цінами на готову продукцію, веде до збільшення витрат підприємства і розбалансованості його доходів і витрат. Вплив інфляційних процесів на показники звітності підприємства залежить від її темпів у різних галузях економіки, від структури активів і пасивів підприємства, методів оцінювання матеріальних цінностей, що використовує підприємство, структури витрат, швидкості обертання активів, тривалості діяльності.

Реакцію окремих статей бухгалтерської фінансової звітності на інфляційний процес надано у табл. 2.

Таблиця 2

Вплив інфляції на статті бухгалтерської фінансової звітності

Назва статті	Шифр статті	Характеристика інфляційного впливу
Ф. 1 Баланс (Звіт про фінансовий стан) Основні засоби	1011	Вартість необоротних активів штучно знижується під впливом інфляції порівняно з їхньою реальною вартістю
Запаси	1100	Вартість придбання виробничих запасів під впливом інфляції збільшується в умовах попередньої оплати і зменшується – в умовах відстрочки платежу. Різні темпи зростання ціни на сировину та готову продукцію ведуть до збільшення витрат і зменшення доходів підприємства.
Дебіторська заборгованість	1125-1155	Штучне завищення вартості
Гроші та їх еквіваленти	1165	Штучне завищення вартості, що вуалює дефіцит оборотних засобів для розширення виробництва або збереження його на поточному рівні
Власний капітал	1495	Трансформується структура капіталу. Під впливом інфляції частка власних джерел у загальній величині зменшується.
Поточні зобов'язання	1600-1690	Зростання інфляції веде до додаткової економічної вигоди при високій частці кредиторської заборгованості, проте реальна вартість активів є заниженою, що впливає на ліквідність балансу та платоспроможність підприємства
Ф.2 Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	Ділова активність підприємства збільшується не за рахунок зростання обсягів виробництва, а за рахунок інфляційного зростання величини продажів

На обліково-аналітичну систему антикризового управління інфляція справляє як прямий вплив, так і непрямий. Факторами прямого впливу інфляції на управлінський облік є поява у структурі витрат підприємства нової статті, що відображає суму резерву страхування інфляційних ризиків; ускладнення процесу ціноутворення, що обумовлює продаж готової продукції за заниженими цінами; формування неефективної виробничої програми в результаті неврахування інфляції при проведенні аналізу безбитковості; залучення у штат бухгалтера-аналітика для моніторингу цін і коригування інформації фінансових та управлінських звітів; зростання невиробничих витрат, пов'язаних з розробкою внутрішніх облікових стандартів та регламентів. Прямий вплив погіршує фінансовий стан, обмежує обігові кошти, сприяє виникненню фінансових втрат, тобто погіршується виконання контрольної облікової функції, спрямованої на забезпечення схоронності активів.

Непрямий інфляційний ефект на обліково-аналітичну систему антикризового управління проявляється у такому вигляді:

- підвищення значущості інформації про покриття інфляційних ризиків;
- неможливість формування адекватної стратегії розвитку підприємства та вибору оптимальної бізнес-моделі за відсутності реальної вартості активів і фінансових результатів;
- великий обсяг та складність аналітичної роботи для здійснення протиінфляційних заходів;
- необхідність розробки спеціальних форм управлінської звітності, тому що існуючі форми бухгалтерської звітності не передбачають можливості відображення інфляції;
- ведення спеціальних рахунків в управлінському обліку для відображення різниці між скоригованою та фактичною вартістю ресурсів;
- обґрунтування облікової методології в умовах інфляції;
- розробка відповідних регламентів, уточнення функціональних обов'язків робітників обліково-аналітичних підрозділів, перегляд посадових інструкцій з метою закріплення обов'язків моніторингу,

коригування, узагальнення та аналіз даних про суттєві параметри функціонування підприємства в умовах інфляції.

У загальному вигляді непрямий вплив інфляції на обліково-аналітичне забезпечення антикризового управління проявляється у неможливості якісного виконання обліком інформаційної функції, оскільки використання викривленої інформації унеможливує прийняття антикризових управлінських рішень.

Встановлення інфляційних ефектів в обліково-аналітичному забезпеченні антикризового управління дає змогу визначити параметри, які необхідно відстежувати з метою зменшення ризику негативного впливу інфляції. Такими параметрами є:

- питома вага грошових коштів у структурі балансу;
- рівень дебіторської і кредиторської заборгованості та співвідношення між ними;
- рівень зносу основних засобів;
- поточна та первісна вартість активів;
- використовувані засоби розрахунків з постачальниками ресурсів та покупцями готової продукції;
- питома вага власних коштів у формуванні джерел фінансування діяльності підприємства;
- реальна величина доходів підприємства.

Зазвичай відстеження цих параметрів відбувається в процесі аналізу фінансової звітності підприємства.

Сучасною теорією і практикою розроблено достатню кількість способів відображення впливу інфляції на інформаційне забезпечення прийняття управлінських рішень. Всі вони ґрунтуються на використанні одного з двох підходів. Перший полягає у коригуванні всіх елементів фінансового звіту, за винятком монетарних статей, другий – тільки окремих статей. Оскільки здійснюється перерахунок статей фінансового звіту, терміни складання і оприлюднення якого є законодавчо регламентованими, скоригована інформація надходить до управління з запізненням і унеможливує прийняття рішень до закінчення звітного періоду. Перерахунок здійснюється тільки за наявності умов, що передбачені П(С)БО та МСФЗ.

Для запобігання негативного впливу інфляції на фінансово-господарську діяльність підприємства її ефекти має відстежувати система управлінського обліку. Систематичне відображення в управлінському обліку інфляційних впливів стосується співвідношення між дебіторською та кредиторською заборгованостями, реальної величини доходів підприємства та рівня зносу основних засобів. Коригування на інфляцію має здійснюватися щомісячно в управлінських звітах. Для коригування доходу, дебіторської і кредиторської заборгованостей використовуємо індекс споживчих цін. Оцінювання стану основних засобів доцільно здійснювати з використанням концепції фізичної підтримки капіталу з використанням індивідуальних індексів цін виробників засобів виробництва.

Обліковим реєстром відображення впливу інфляції на стан розрахунків підприємства та його результати діяльності може бути бухгалтерська довідка (табл. 3).

Таблиця 3

**Довідка-розрахунок впливу інфляції на фінансовий результат від операційної діяльності
(тис. грн.)**

Місяць	Доходи	Витрати	Результат	Індекс цін	Скоригований результат	Вплив інфляції
Січень	12134	10236	1898	100,9	1915	-17
Лютий	10324	8725	1500	99,6	1592	7
Березень	15312	13423	1889	101,0	1908	-19
Квітень	11344	10725	619	103,5	641	-22
Травень	12335	11240	1095	100,1	1096	-1
Червень	15720	12317	3403	99,8	3396	7
Липень	18420	16240	2180	99,9	2178	2
Серпень	9324	8135	1189	99,7	1185	4
Вересень	12323	11143	1180	101,8	1201	-21
Жовтень	10825	8330	2495	102,8	2565	-70
Листопад	12354	10975	1379	101,8	1404	-25
Грудень	15730	14820	910	100,9	918	-8
Разом	156145	136309	19836	-	19999	-163

У табл. 3 наведено коригування інформації на інфляцію умовного підприємства з використанням індексу споживчих цін за кожний місяць 2016 року. Сукупний вплив інфляції на показник прибутку підприємства за рік становить 163 тис. грн., тобто на цю суму номінальний розмір прибутку підприємства менший його реального значення. Якщо здійснювати коригування з використанням річного індексу інфляції, результат буде іншим і становитиме 2460 тис. грн. ($19836 \times 1,124 = 22296$; $19836 - 22296 = 2460$). І це при тому, що відповідно до рішення Методологічної ради з бухгалтерського обліку при Міністерстві фінансів України на основі аналізу сукупності якісних та кількісних характеристик стану економічного середовища в країні згідно з МСБО 29, ураховуючи тенденцію до зниження рівня інфляції в Україні (у 2015 році рівень інфляції становив 43,3 %, тоді як у 2016 році – 12,4 %), підстави для коригування підприємствами фінансової звітності за 2016 рік згідно з П(С)БО 22 були відсутні. Проте з розрахунків видно, що, незважаючи на відсутність умов щодо обов'язкового перерахунку показників фінансового звіту, інфляція впливає на реальну величину доходів підприємства, яка необхідна менеджменту підприємства для прийняття антикризових заходів.

Контроль стану розрахунків є необхідною складовою антикризового управління для недопущення кризи платежів. При зростанні цін відбувається падіння купівельної спроможності грошових одиниць. Унаслідок інфляції грошова позиція підприємства підлягає трансформації та веде до монетарного прибутку або монетарного збитку. Підприємства, в яких монетарні активи більші за монетарні зобов'язання, в умовах інфляції програють, а підприємства, що мають позитивну чисту грошову позицію (монетарні активи менші монетарних зобов'язань), виграють. Щомісячне коригування на інфляцію сум дебіторської і кредиторської заборгованостей доцільно здійснювати у бухгалтерській довідці-розрахунку. Такі розрахунки підвищують інформативність облікових даних, створюють умови для прийняття об'єктивних управлінських рішень щодо формування цін на готову продукцію в умовах інфляційного впливу.

Відображення впливу інфляції на активи, капітал і зобов'язання підприємства доцільно здійснювати на спеціальних рахунках управлінського обліку, що дозволить розмежувати операційні та інфляційні результати. Для цього рекомендовано відкрити такі аналітичні рахунки-екрани:

«Витрати, що пов'язані з проведенням інфляційно-коригувальних дій» – для відображення витрат, пов'язаних з проведенням антиінфляційних дій та інфляційних втрат;

«Вплив інфляції на вартість необоротних активів» – для відображення результатів переоцінки основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, нематеріальних активів, довгострокових вкладень у матеріальні цінності;

«Вплив інфляції на вартість оборотних активів» – для відображення результатів коригування вартості оборотних активів (запасів, незавершеного виробництва, готової продукції, товарів);

«Інфляційні коригування за іншими операціями» – для відображення коригувань дебіторської заборгованості та зобов'язань;

«Інфляційні прибутки (збитки)» – цей результативний активно-пасивний рахунок буде відображати зміни реальної величини доходів і витрат, активів, капіталу і зобов'язань підприємства в умовах інфляції. За дебетом рахунку буде відображено витрати підприємства, що пов'язані з проведенням інфляційно-коригувальних дій, та інфляційні витрати, які отримано в результаті коригування активів. За кредитом рахунку буде відображено інфляційні доходи, що отримані у результаті коригування вартості активів і пасивів. Деталізувати інформацію доцільно за видами активів, капіталу та зобов'язань, що підлягають коригуванню на рівень інфляції. На величину результату, отриманого на цьому рахунку, має буди відкоригована сума капіталу підприємства.

Використання способів коригування фактів господарської діяльності на рівень інфляції дозволяє дотримуватися концепції фізичного збереження капіталу, що важливо в системі антикризового управління.

Висновок. Система антикризового управління потребує даних про всі чинники, які створюють кризову ситуацію. Одним із таких чинників є інфляція, результати впливу якої має відстежувати управлінський облік незалежно від наявності умов, необхідних для обов'язкового коригування фінансової звітності підприємства. Запропонована сукупність рахунків управлінського обліку дозволяє відображати інфляційний вплив на активи, капітал та зобов'язання підприємства. Облік впливу інфляції забезпечує відображення реальної вартості активів і грошових потоків підприємства та створює умови для компенсації втрат доходів, обумовлених інфляційними процесами в результаті здійснення господарської діяльності.

Список використаної літератури

1. Остап'юк Н. А. Інфляція в бухгалтерському обліку: проблеми методичного забезпечення. *Міжнародний збірник наукових праць*. Вип. 3 (15). С. 208–212.
2. Остап'юк Н. А. Вплив інфляції на бухгалтерський облік: аналіз розкриття в літературі. URL: n.ztu.edu.ua/article/viewFile/91143/89219
3. Труніна І. М. Особливості складання фінансової звітності в умовах гіперінфляції за національними і міжнародними стандартами. *Глобальні та національні проблеми економіки. Вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського*. 2016. Вип. 14. С. 1010–1014.
4. Friedman M. *The methodology of positive economics*. Chicago, 1953.
5. Державний комітет статистики України. URL: <http://ukrstat.gov.ua>
6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 22 «Вплив інфляції» [Затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.02.02. № 147 зі змінами]. *Все про бухгалтерський облік*. 2017. № 66 (2543). С. 100–105.
7. State Statistics Service of Ukraine. (2015), Statistical Bulletin “National Accounts of Ukraine”, available at: <http://www.ukrstat.gov.ua> (accessed on 26 July 2017)
8. National Bank of Ukraine. (2016), Macroeconomic indicators, available at: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=23487024&cat_id=57896 (accessed on 26 July 2017).

References

1. Ostap'yuk, N. A. (2015), Inflation in accounting: problems of methodological support. *Mizhnarodny`j zbirny`k naukovy`x prac`*, vol. 3(15), pp. 208–212.
2. Ostap'yuk, N. A. (2016), The influence of inflation on accounting: an analysis of disclosure in the literature, available at: n.ztu.edu.ua/article/viewFile/91143/89219
3. Trunina, I. M. (2016), Features of compilation of financial statements in conditions of hyperinflation by national and international standards, *Global`ni ta nacional`ni problemy` ekonomiky`*. *Visnyk Mykolayivs`kogo nacional`nogo univertsytetu imeni V.O. Suxomlyns`kogo*, vol. 14, pp. 1010–1014.
4. Friedman, M. (1953), *The methodology of positive economics*, Chicago.
5. Official site of State Statistics Committee of Ukraine, available at: <http://ukrstat.gov.ua>
6. Standard of accounting 22 «Inflation impact» (2017), approved by the regulation of the Ministry of finances of Ukraine on 28.02.02, No. 147 with changes. *Vse pro buhgalters`kyj oblik*, vol. 66 (2543), pp. 100–105.
7. State Statistics Service of Ukraine. (2015), Statistical Bulletin “National Accounts of Ukraine”, available at: <http://www.ukrstat.gov.ua> (accessed on 26 July 2017).
8. National Bank of Ukraine. (2016), Macroeconomic indicators, available at: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=23487024&cat_id=57896 (accessed on 26 July 2017).

V. Chyzh
V. Gavrylenko

ACCOUNTING MEANS FOR INFLATION MAPPING IN DATAWARE
OF ANTI-CRISIS MANAGEMENT

The article proves the necessity of inflation correction not only of indicators of financial reporting in mandatory conditions, but also of regular reflection of its impact on the size of assets, capital and liabilities of an enterprise in current management accounting. It is given the description of the influence of inflation on the articles of financial reporting. The inflationary effects in anti-crisis management and the parameters which should be tracked by accounting are established. Analytical accounts of managerial accounting for reflection of the influence of inflation are offered for differentiation of operational and inflationary results of enterprise activities.

Keywords: *inflation, correction, toolkit, financial accounting, management accounting, anti-crisis management.*

Стаття надійшла до редакції 10.10.2017.